

Seeking Advice

Parasha Shemini

לע"נ א"מ חנה בת אברהם דוד הכ"מ

¹ It was on the eighth day, Moses summoned Aaron and his sons, and the elders of Israel.
² He said to Aaron: Take yourself a young bull for a sin-offering and a ram for an elevation-offering — unblemished; and offer [them] before HASHEM. ³ And to the Children of Israel speak as follows: Take a he-goat for a sin-offering, and a calf and a sheep in their first year — unblemished — for an elevation-offering. ⁴ And a bull and a ram for a peace-offering to slaughter before HASHEM, and a meal-offering mixed with oil; for today HASHEM appears to you.
⁵ They took what Moses had commanded to the front of the Tent of Meeting; and the entire assembly approached and stood before HASHEM. ⁶ Moses said: This is the thing that HASHEM has commanded you to do; then the glory of HASHEM will appear to you.

¹ The sons of Aaron, Nadab and Abihu, each took his fire pan, they put fire in them and placed incense upon it; and they brought before HASHEM an alien fire that He had not commanded them. ² A fire came forth from before HASHEM and consumed them, and they died before HASHEM.
³ Moses said to Aaron: Of this did HASHEM speak, saying: "I will be sanctified through those who are nearest Me, thus I will be honored before the entire people"; and Aaron was silent.

Sheva Mishnad

² The first part of the *sidrah* describes the final day of the inauguration ceremony of the Mishkan. After Aharon and the Children of Yisrael had brought special offerings, he and Moshe blessed the people, and the Divine Presence finally rested on the Mishkan. The Ramban notes something very interesting about these communal offerings:

Why did the people have to bring more offerings than Aharon?¹ Because He [God] had said to them [the people], "You have sin on your hands at the beginning and sin on your hands at the end."

You have sin on your hands at the beginning [of your nationhood] — as the verse says [with reference to the sale of Yosef], *And they slaughtered a male goat* (Bereishis 37:31). Let them bring a male goat to atone for the incident of the male goat...

(Ramban, Vayikra 9:3)

The he-goat brought by the people at the induction ceremony was to atone for the sale of Yosef many years before. But what has this sale to do with the Mishkan and its inauguration, and why did God deem it necessary for the people to atone for it now?

3 בראשית י"ג-י"ד יוסף מכר את אחיו

ויש להבין בזה א' למה קרא עכשיו לוקני ישראל, כיון שלא צוה אותם בכאן ולא דבר עמהם שום דבר.

ג) יש להבין בדברי הספרא המובא לעיל, מה ענין חטא מכירת יוסף בכאן, ואם באמת צריכים עכשיו כפרה על מכירת יוסף, א"כ קשה הלא גם אהרן היה צריך כפרה זו שהוא ג"כ מבני בניו של לוי שהיה עיקר במכירתו, גם צריך להבין בדברי הספרא, כיון שעיקר החטא במכירת יוסף היתה עצם המכירה מה שמכרוהו, אבל מה שחטו שער עזים היה רק כדי לכסות ולהעלים מאביהם ענין המכירה, אם כן למה תלה וייחס חטאם בשער עזים, וציום על זה להביא שער עזים לחטאת, והרי לכאורה השער עזים לא היה כי אם פרט במעשה המכירה ולא עצם החטא.

4 The Juggler & the King - R. Feldman [Introduction]

When the Torah was given to the Jewish people, along with the written Torah (which we call תורה שבכתב or the Five Books of Moses) came teachings which were meant to interpret and apply the Torah's written words. These teachings, which were to be orally transmitted through the generations, are what we call תורה שבעל פה, or the Oral Torah. In later generations, the Talmud and the Midrashim were made the repository of this Oral Torah.

5

There are two distinct components of the Oral Torah: Halachah and Aggadata.¹ Halachah constitutes about ninety per cent of the Talmud and nearly all of the Halachic Midrashim, namely the *Mechilta*, *Sifra* and *Sifrei*. Aggadata makes up the other ten per cent of the Talmud — unevenly distributed among all its tractates² — and virtually the whole of the other Midrashic works.³

Halachah is the easier of these two categories to define. It consists of the definitions, the sources and the explanations of all laws that govern Jewish behavior. The purview of Aggadata, on the other hand, is the Jewish world of ideas. Primarily it deals with the principles of faith, the philosophy, and the ethical ideals of Judaism. In addition it includes all those interpretations of Biblical verses and stories which are unrelated to Halachah; expositions of the importance of the

Aggadata, on the other hand, conveys its teachings by other means. Most of the ideas in Aggadata are derived from Scriptural texts, just as Halachah is; but they rarely stem from the simple translation of the verses. In order to reveal the concepts of Aggadata, the verse is usually read at another level of meaning, the exegetical level known as "derash." Although the Sages' dictum states that the simple meaning of the text is always true ("אין מקרא יוצא מידי פשוטו"),⁴ the Torah has many levels of meaning, which are alluded to by seemingly superfluous words, unusual usages, and the juxtaposition of verses. "Derash" is the exegetical method of interpreting the allusions lying beneath the surface of a verse.

A more important difference between the two domains of the Oral Torah is that whereas Halachic discussions are rigorously logical, Aggadata is often noticeably obscure. This obscurity is intentional: in Aggadata the message — often some of the most basic ideas of Judaism — is garbed in what appear to be parables, riddles or even practical advice without apparent religious content.

What led the Sages to conceal some of the Torah's most essential teachings? The commentaries give several reasons for this.⁶

For about a millennium and a half, from the giving of the Torah at Sinai until the times of the Talmudic Sages, the wisdom of the Oral Torah was not written down but transmitted by word of mouth from teacher to student. Eventually, however, the Sages began to fear that their students' memories might no longer be counted upon to retain the vast wisdom of the Torah, as had been the rule in previous generations, and it might be lost. They decided to commit it to writing, a process which eventually led to the redaction of the entire Oral Torah.

The Sages' decision to commit the Oral Torah to writing created no problem with respect to the laws of Jewish behavior, i.e., the Halachah. But with respect to the more abstruse concepts of Judaism, the Sages found themselves in a dilemma. Unlike Halachah, these concepts cannot be readily understood by everyone; indeed up until then they had been taught only to the wisest of the students of each generation. If they were now committed to writing and so made available to all, they would be exposed to the misunderstandings and distortions of untutored readers. On the other hand, if they were not written down, they might — just as the Sages feared — be lost forever.

The problem was solved by writing these ideas down in, as it were, coded form: the obscure form of parable and hint. The keys to their true meaning would continue to be transmitted orally; they were relatively few and ran no great risk of being forgotten. In this manner the Torah's deepest wis-

ומכיון שעיקר ושורש חטאם בעגל היה, מה שלא שאלו ולא שמעו לעצת הזקנים, לכן כעת כשצוים להקריב קרבן כפרתם — קרא משה "לזקני ישראל", כדי להורות להם שכל דבר ודבר מוכרחים לעשות רק לפני הזקנים, במעמדם ובעצתם; וזוהי ג"כ הכוונה מה שאמר ר' עקיבא במדרש הגני'ל: נמשלו ישראל לעוף, מה העוף הזה אינו פורח בלא כנפים כך ישראל אינם יכולים לעשות דבר חוץ מזקניהם, המשיל אותם לעוף כשהוא רוצה לפרוח ולהתעלות למעלה שאו צריך הוא לכנפיו דוקא, כך ישראל אף בזמן שרוצים להתעלות ולהשיג איוו מעלה ולעשות מעשה בדרך עבודת ה', אף שכונתם לשמים (וכמו שהיה בעגל לפי הראשונים הגני'ל), אי אפשר להם להשיג ולעשות דבר כי אם ע"י זקניהם דוקא.

10 בכל אופן אע"פ שכונתם היתה, לפי דעתם ושיטתם, לטובה וכוונתם, אולם המעשה אשר עשו מדעת עצמם, וברצונם מבלי מצות אלקים (כלשון הכוזרי הגני'ל), חטאו בזה חטאת גדולה, ונסתבב מזה שחלק מן העם טעו אחר עבודה זרה ממש, אבל אם היו נושאים פנים לגדולי הדור, והיו שומעים לעצת הזקנים אהרן וחור, כמו שאמר להם משה בעלותו להר: והנה אהרן וחור עמכם מי בעל דברים יגש אליהם, או לא היו באים לעון הנורא הזה, ולא עוד אלא חור שעמד כנגדם ומיחה בהם שלא ייהנו לעשות מעשה זה, הרגוהו, וכשראה אהרן הריגתו של חור פחד שלא ירגו גם אותו, ואז יקויים בהם אם יהרג במקדש ה' כהן ונביא, ולא יהיה להם ח"ו תקנה לעולם, ומוטב שיעשו העגל הדוה להו תקנתא בתשובה, ולכן הורה היתר לעצמו לעשות להם את העגל, כמבואר כ"ז בגמ' סנהדרין (ו' א') וברש"י שם), נמצא שבגלל זה שלא התחשב עם דעתם של הזקנים וגדולי הדור, לכן באו לידי החטא הנורא הזה, וזה היה עיקר ושורש חטאם.

9 ואפשר לבאר בזה, דהנה בחטא העגל כבר ביארו הראשונים, הר"ב"ע והרמב"ן והכוזרי, שתחלת כוננתם לא היתה לעבודה זרה ושיאמרו להעגל אשר זה עכשיו נעשה מנומיהם, אלה אליהן ישראל אשר העלוך מארץ מצרים, אלא שכונתם היתה לעשות איזה דמות מוחשי ששם ישרה הקב"ה את שכונתו, ואל השכינה אשר בתוכו יכוונו את עבודתם; וזה לשון הכוזרי (מאמר א' צ"ז): עד שנצטרכו מהם אנשים לבקש נעבד מורגש יכוונו נגדו מבלי שיכחשו באלקות מוציאם ממצרים, אבל שיהי' מונח להם להקביל אליו כשיספרו נפלאות אלקיהם כו', והטעם היתה בצירוף אשר נאמר עליהם ושייחסו ענין אלקי אל מה שעשו בידם וברצונם מבלי מצות האלקים כו', עם שלא היתה כוננת העם תצא מעבודת האלקים אך היו חושבים שהם משתדלים בעבודה כו', ושם (צ"ז), כי אין האדם מוציא אל הענין האלקי אלא בדבר אלקי, רוצה לומר צמעה שיצוום האלקים, ע"כ, ודומה' לזה

והנה עכשיו כשהקימו את המשכן ובאו להקריב קרבנות לכפר על עון העגל, ולפי האמור היה סיבת חטאם בעגל במה שלא התחשבו עם עצת הזקנים וגדולי המורים בעם — לכן התעורר ממילא עליהם, עתה גם החטא של אבותיהם במכירת אחיהם, במה שגם אז עשו המעשה

12 פירש במדרש כאן נמשלו ישראל לעוף, מה העוף הזה אינו פורח בלא כנפים כך ישראל אין יכולים לעשות דבר חוץ מזקניהם.

ונתבאר כאן ההבדל בין אומות העולם לעם ישראל שאוה"ע מחשיבים מוקירים ומכבדים את הצעירים כשל השכלתם הרחבה והידע המקיף שיש להם בחיודי המדע והטכניקה, ולדאבוננו פורקי העול בעם ישראל למדו מדרכי עכו"ם לבנות הזקנים ולהעריך הצעירים, ולא כן דרך התורה — שנגד זקניו כבוד, ותפארת בנים אבותם, ודוקא מוקנים אתכונן שלהם חכמה יתרה, וכמו שמבואר במדרש שכלי עצתם והדרכתם של הזקנים אין ישראל יכולים לעשות דבר, כעוף שצריך לכנפים כדי לעופף.

18 היינו משמחתם שראו את האש יורדת מן השמים, בערה בקרבם אהבת השם, ומתוך שמחתם ותשוקתם הגדולה להתקרב לה' ולעבודתו לא חלקו כבוד לא לאהרן ולא למשה, ועשו מעשה להקטיר קטורת מדעת עצמם, ומכיון שבאותו יום שחינו את המשכן הביאו את הקרבנות לכפר על עוון העגל, ובעוון העגל הסתעף הדבר ממה שעשו מדעת עצמם נגד רצון זקניהם כמבואר לעיל, וכאן שנב

15 ואביהו חזרו עכשיו ג"כ לשגגה מעין זו, לעשות דבר בלי שאלת ועצת הזקנים משה ואהרן, נמצא שבשעת התיקון נעשה שוב מעין אותו הקלקול, לכן יצא הקצף ונענשו תיכף ומיד על אותה המעשה, ועי"ז נתקדש שם שמים שאלה שני

16 מתירא ומתעלה ומתהלל, וזה היה ללקח ומוסר השכל איך שהקב"ה מדקדק אף עם הצדיקים שלא יעשו דבר גדול או קטן בלי שאלת פי הזקנים והסכמתם, ולזאת סיבב הקב"ה לקדש את הבית ביום חינוכו בקדושי עליון אלו, ובזמן הבאת הקרבנות שבאו לכפר על עוון העגל ועל הסיבות שגרמו לו — כדי לפרסם עד כמה קשה ומסוכן לעשות שום דבר, אפילו כשהכוונה טובה ורצויה, כשלא בא על זה צווי ה' בפירושו, בלי עצת הזקנים, וכל ישראל ישמעו ויראו ולא יוסיפו לעשות דבר בלי דעת והוראת זקני הרור, ואז תהי' תשובתם שלמה וכפרתם גמורה.

15 עזים, ולא עצם המכירה, משום דעל ידי מעשה זה ששחטו שעיר עזים התבלט ביותר איך שהיו מתייראים ומפחדים מאביהם על מעשה המכירה וידעו כי יכעס עליהם על זה, ובכל זאת לא מנע מהם דבר זה לחדול ממעשיהם, אלא סמכו על דעת עצמם שהם עושים כדת וכדיו, והוציאו

16 הנורא של המכירה בלי ידיעת והסכמת הוריהם וזקניהם, וכעת כשאחזו הרור הזה מעשה אבותיהם בידיהם בבחינה זו, לזאת היו צריכים להביא כפרה על שניהם, הן על מעשה העגל של עכשיו, והן על מכירת יוסף שלפנים, שבבחינה זו שורש אחד להם ולשתיהן היו צריכים מעין כפרה אחת.

17 והנה בתורת כהנים אמרו: ויקחו בני אהרן, אף הם בשמחתם, כיון שראו אש חדשה עמרו להוסיף אהבה על אהבה, ויקחו אין קיחה אלא שמחה, נדב ואביהו מה ת"ל בני אהרן, שלא חלקו כבוד לאהרן, נדב ואביהו לא נטלו עצת משה וכו', ע"כ.

14 וחשבו שבנונתו להבאיש את ריחם בעיני אביהם כדי שידחה את כולם וימסור הכל לו לבדו) — כמעט שעשה אברהם ליצחק, וכן עשה יצחק ליעקב שמסר את ברכת אברהם ליעקב ודחה את עשו — כמו שכתבו כ"ז המפרשים, או שדנוהו והחזיקו אותו למורד במלכות בית דוד שהוא משבט יהודה, והוא מתנשא למלוד עליהם (כמו ש"י השל"ה), בכל אופן בודאי שלפי דעתם עשו כהן וכהלכה, אולם אף שעשו במשפט וצדק לפי דעתם על פי דת ודיון, אבל יתכן ששיגאתם היתה במה שהחליטו בדבר כזה אך ורק ע"פ דעת עצמם, ולא הגישו את דינם לפני אביהם יעקב ואבי אביהם יצחק (שהיה חי עדיין), או להגיש דינם לפני בית דין של שם ועבר שמשם יצאה או ההוראה, ולשאול מאתם מה לעשות כדינו או לדון לפניהם, ולא לחתוך הדין ולעשות מעשה בדבר חמור כזה בלי לשאול לעצת הזקנים ולהועץ בדעתם, (ועי' מזה ג"כ מש"כ בחלק א' בפ' ויגש עה"פ אל תרגונו בדר"ד); ולא עוד אלא כדי לכסות ולהסתיר את המעשה אשר עשו, שחטו שעיר עזים וטבלו את הכתונת ברם, כדי להגיד לאביהם לאמר אך טרוף טרוף יוסף ע"י חיה רעה, וזה וי"ה עיקר ושורש חטאם במה שכיסו והעלימו הדבר מעיני יעקב אביהם, ועל זה היו צריכים באמת כפרה.

20 The Call of Torah - R. Munk - pg 86

R' Hirsch continues by asking: What was their sin? Why this ruthless punishment? The two sons had apparently acted on impulse, in an outburst of enthusiasm. It was just this impassioned act of pride in being able to approach the Altar that proved fatal to them, for joyful emotions may not be allowed to serve as a pretext for violating the order established by law. To add, to change God's law, even with the sincere feeling of doing good, cannot be tolerated, particularly on the part of a Kohen. It is not up to us to judge which is the best manner of serving God since, in doing so, we forsake God's own direction specified through His holy Torah. Our duty is to strive to understand God's way and to apply all our effort and enthusiasm in serving Him thereby. Divine judgment was unleashed against these two Kohanim for they were the ones "near to God"; they should have been the very example of discipline. Had their sin been committed by an ordinary person, it would have been less serious. Now it weighed heavily upon them for it was the leaders who had become guilty.

In similar fashion, Chidushei HaRim shows that the best of intentions cannot justify an act that is not approved by Divine command. The sons of Aaron were punished for doing what they thought was a mitzvah, but that act had not been commanded by God [אשר לא צוה אתם]. The sanctifying power of each and every mitzvah stems from its Divine origin, as we say in the blessing before doing a mitzvah, אשר קדשנו במצותיו וצונו, Who has sanctified us with His mitzvoos, and commanded us...

22 Majesty of Man - pg 181

CHAZAL ARE SHOWING US THE POWER of asking advice. Even if two equals, such as Nadav and Avihu, both feel the same way

about a certain topic, talking it over may cause them to change their minds. By discussing a matter, the concepts involved become clarified, and the issues more precisely defined. Theories

and opinions, originally considered obvious and correct, may suddenly become more questionable under re-examination. Had Nadav and Avihu consulted each other, the ensuing discussion would have brought into question the halachic basis for the korban and saved them from their fatal mistake.

We should never hesitate to ask the advice and opinions of others. It is important to discuss our actions with our peers, even if we already know that they agree with us. They can help us examine our actions with a critical eye, to sift through our hidden motivations and anticipate negative repercussions that were not previously evident.

Of course, asking advice is not an easy task. Our pride and ego resist the suggestion that we might actually be wrong in our opinions and we certainly dislike the prospect of asking someone else to help us correct them. The situation is made more difficult if we feel that the other party is not any smarter than we are, and even more so if we feel that the other person is mentally inferior to us.

22 THE TORAH TELLS US that Nadav and Avihu brought a "strange fire" on the altar, an offering that Hashem had not commanded them to bring. They were immediately punished with death. The Yalkut Shimon (524:20) points out that they made this mistake because they did not consult Moshe. Furthermore, says the Yalkut, they were also blamed because they did not consult each other

A POSSIBLE APPROACH TO EASE THIS DIFFICULTY may be found in Pirkei Avos (4:1) where Ben Zoma teaches us, "Who is a wise man?"

Learn From Everyone

One who learns from all people." Rabbeinu Yonah explains that one who truly loves wisdom will search all over for it, as if for silver and gems (Mishlei 2:3-5). He will ask

anyone, even someone who knows but one fact, to learn from him. This lover of wisdom is Ben Zoma's definition of a "wise man." Rabbeinu Yonah gives an analogy: If one lost a small yet precious item (a diamond, for example), wouldn't he ask anyone he could to help him find it? Similarly, if wisdom is precious to us, we will ask anyone we can't to help us learn more. If we want to do what is right, it will never be beneath us to consult with and learn from our fellow man.

26

סבב פגם הלכנה וימים אלה מיועדים לזיכור המדות ולתקן פגם תלמידי ר"ע שלא נהגו כבוד זה בזה, והיינו כי מובא בספרי תלמידי בעש"ט שכל איש ישראל יש בו נקודה חשובה שמייוחד בה מכל בני דורו, ואף הפחות שבישראל יש בו נקודה שמייוחד בה אף לגבי הגדול שבישראל. וכל נברא יש בו צורך מיוחד ופרטי השייך דייקא אליו. כן איתא בספיה"ק. ולפי זה צריך כ"א לנהוג כבוד בחבירו אף אם הלה קטן ממנו כי עכ"ו הרי יש בו נקודה מיוחדת שבה עולה הוא עליו. וזה ענין שלא נהגו כבוד זה בזה שלא היו מכירים בחשיבות הנקודה של החבר שבשבילה ראוי הוא לכבודו. ובימי הספירה צריך לתקן פגם זה של כבוד חבירים. ולהכיר מעלת חברינו.

27

Stan Mishnevel

Throughout Vayikra and elsewhere in the Torah, the Mishkan is referred to as "the *Ohel Mo'ed*," usually translated as "Tent of Meeting." It was a place where the whole of *klal Yisrael* assembled to perform their communal spiritual duties. And once the Mishkan was constructed, private altars for animal sacrifices were forbidden, as all offerings had to be brought to the spiritual center. This, as always, reflected a spiritual reality as well as a physical law. The existence of the Mishkan as the single focus of the nation meant that they, too, had reached a level at which they had achieved real theological unity — they were the chosen nation of God, truly connected with the Divine. This was the "meeting" in both physical and spiritual terms which the *Ohel Mo'ed* represented.

28

The mystics understand that Yosef was a person of unique character. His specialty, as it were, was to gather all of the spiritual contributions of the other members of his family and to direct them toward God.¹ This is reflected by the fact that he gathered all of the food in Egypt and distributed it as appropriate. He is known as the head: just as the head is in control of the body, so too was Yosef the spiritual leader and controller of the others. It should be apparent that this character is similar to that expressed by the *Ohel Mo'ed*.

When the brothers sold Yosef, opposing the influence that Yosef could bring to the world, they exposed a defect in their ability to appreciate and utilize the power of gathering which he embodied. This defect, we may assume, was passed on to their descendants and was still present in the national character of *klal Yisrael* at the time of the construction of the Mishkan. So before the Divine Presence could enter the Mishkan, enabling it to fulfill its intended function of communal unity and singularity of purpose, this national character flaw had to be expunged. Thus the people were required to bring a male goat to atone for the sale of Yosef at the inauguration ceremony.

הנה ימי הספירה שאנו עומדים בהם הם ימים של תיקון ענין הכבוד שהרי בפרק זה מתו תלמידי ר"ע על שלא נהגו כבוד זה בזה. ויטוד נתינת הכבוד הוא להשי"ת כמ"ש הבו לה כבוד ועזו הבו לה כבוד שמו. ונוסף לזה צריך לחלוק כבוד לרבו ולהכניע עצמו אליו ובלא"ה לא יכול לקבל מרבו. ושמעתי מהאדמו"ר מסקאליע וצ"ל, משל למה"ד אם רוצים לשפור מבקבוק אל הכוס לא יתכן אא"כ יחזיקו הכוס למטה מהבקבוק, אבל אם יחזיקו הכוס למעלה מן הבקבוק לא יכנס כלום בכוס. וה"נ צריך להכניע לרבו בכדי שיוכל לקבל ממנו. וזה הכלל הורה הבעש"ט זי"ע שואת תורת האדם שיתנהג עצמו תמיד בהכנעה לפני השי"ת, ולהיות בטל לרצונו ולהתרצות נגזרותיו ולהיות נכנע אל חכמי הדור, ולפני כל בר ישראל ולפני כל ברי' ממש. וכמו שלומדים אנו בפרקי אבות בשבתות אלה את המדה הראשונה במסכת והיא משה קבל תורה מסיני, דהיינו שהיה נכנע ומקבל, וכל הפרק ממשך בזה - שרבי פלוני קיבל מרבי פלוני וכו'. וזה ג"כ כל הענין שנקרא לימוד חכמת הגסתר בשם תורת הקבלה כי בה לומדים היאך שכל העולמות מקבלים זה מזה וכל עולם מקבל מעולם שלמעלה ממנו, וכל מדה קדושה מקבלת ממדה שלמעלה ממנה. וכן גם מצינו אצל המלאכים, דבכתוב וקרא זה אל זה ואמר קדוש מתרגמינן ומקבלין דין מן דין כי הם מקבלים זה מזה, כלומר מכניעים את עצמם אל חכמיהם המלאכים ומקבלים זה מזה. ועד"ו צריך האדם להכנע לחבריו ולקבל מכל אחד, וכדמצינו צדוד שלא למד מאחייתופל אלא דבר אחד בלבד וקראו רבו אלופו ומיודעו. וכן אמרו בגמ' שהחברים בכבל היו קמים זה בפני זה כי מכל אחד מהחברים לומדים איוה דבר. ומן השאלות ששואלים את האדם ליום הדין הוא המלכת חברך עליך. וביותר צריך הכנעה לפני רבו כנ"ל ולפני גדולי הדור ולא להיות מאותם המחטים דעות אם גדול זה צודק בדעתו או האחר. ואי' בזה"ק

29

This will help us to understand another related issue. The sad story of the ten martyrs is well known. We read about it in the *mussaf* prayer of Yom Kippur and in the dirges of Tishah B'Av. Ten of the greatest sages in Jewish history were cruelly murdered by the Romans to atone for the sale of Yosef. We acknowledge that in some way these ten martyrs

lost their lives as an atonement for the sin of the ten brothers who had sold Yosef centuries earlier.

This is obviously a complex issue, but let us consider one point: why did this happen at the time of the Roman domination of Eretz Yisrael? Why was this punishment not executed at an earlier time? And why at the end of the second Beis HaMikdash era?

We may suggest that while the Mishkan and later its replacement, the Beis HaMikdash, stood, the forces that united *klal Yisrael* were in operation. As we have seen, the primary function of the *Ohel Mo'ed* was to link and unite the people. Thus the traces remaining of the sale of Yosef could not exert themselves, as the opposite force was too strong. However, toward the end of the second Beis HaMikdash period, baseless hatred was rife among Jews; indeed, it was ultimately destroyed for this evil. This expressed a fundamental lack of unity enabling the remaining vestiges of the sale to reassert themselves and to demand, as it were, a price — the ten martyrs.

We have proposed that baseless hatred causes disunity. Actually this can also happen in the reverse order. For when there is no unifying force among the members of klal Yisrael, this causes an increase in senseless hatred. Both views are true, for this sad situation is in fact a vicious circle. Hatred causes disunity, which in turn causes more hatred. May God save us from both.

5] Hillel said: Do not separate yourself from the community; do not be sure of yourself until the day of your death; do not judge your fellow man until you find yourself in his place, his situation; do not

The community, the group living together holds a most important place in Judaism. To the group was given the Torah, and it is of the group, with its interrelations and collective activity, that the Almighty has willed to make "a kingdom of cohanim (priests) and a holy people." Indeed, the individual, in fulfilling his personal religious obligations, is often dependent on the community and its institutions. There is much in Torah that you cannot observe in isolation.

To express their intense happiness, the entire people gave a shout of joy and threw themselves upon the ground when they saw the fire. The significance of this gesture becomes clearer when it is repeated at the consecration of King Solomon's Temple: "All the people of Israel looked on when the fire came down and the glory of God was on the House; they kneeled with their faces down to the ground, bowed down to the pavement, and gave thanks to Hashem: for He is good, for His mercy endures forever" (Chronicles II 7:3).

(א) וישמי עליה קטרת, משלהו היינו: ויקריבו לפני ה' אש וזהו שהרי אי אפשר לקטרת בלא אש, וכל קטרת שאינה נושלת צבור נקראת זרה. אשר לא צוה אותם, פי' אשר לא לעשות צוה אותם, כדכתיב: לא תעלו עליו קטרת זרה, וזמנת: לשרוף את בניהם ואת בנותיהם באש אשר לא צויתו.

הוא שלא היו דבוקים וכפופים למשה רבן וע"כ נענשו. וזה גם ב' ענין לא נשאו נשים ולא ילדו בנים, דכמו שיש ענין התקשרות המקבל למשפיע, כך יש ענין התקשרות של המשפיע אל המקבל, והם היו חסרים גם זאת, כמרומו בזה שלא נשאו נשים ולא ילדו בנים, שגם התקשרות למקבל לא היתה להם. וכן איתא עוד במדרש שלא בטלו עצה זה מזה, היינו שגם זה לזה לא היו מקושרים, וע"כ היו חסרים את השמירה העליונה, ונכשלו בכל החטאים האלו.

וזה הלימוד מפרשה זו, גודל ענין התקשרות והתבטלות לצדיק, וכמו שע"פ חסידות קבעונו ליסוד מוסד, באשר המקושר לצדיק הוא נתון תחת שמירה עליונה בכל הענינים. וכשם שכל המאורעות והמקרים הרעים אינם אלא כאשר מפסיק מדבקותו בה, שבהיותו מנותק הוא נמצא בסכנה, ואילו כאשר יהודי דבוק בה' לא יאונה לו כל רע, כמ"כ כאשר

יהודי דבוק לצדיק ולחברותא של יראי ה', שאם הוא מקושר לאחד הדבוק בה', הרי זה כמו שהוא בעצמו דבוק בה', ויש עליו שמירה מכל המאורעות הגשמיים והרוחניים. וכמאה"כ (תהלים לו) כי עמך מקור חיים באורך נראה אור, והיינו שאפ"ל אם הוא דבוק ליראי ה', לאלו שהם עמך, הרי"ז מקור חיים ובאורך נראה אור.

והנה כאשר יהודי קשור למנהיג וכפוף אליו הרי"ז ממשין עליו שמירה עליונה. כמ"כ ביסוד

העבודה בשם המורה נבוכים שבעת שיהודי דבוק בהשי"ת אין שום פגע רע יכול לשלוט בו כי יש עליו שמירה עליונה. וכמ"כ אפילו אם הוא בעצמו אינו דבוק בהשי"ת אבל הוא דבוק ליהודי שדבוק בהשי"ת, או שדבוק לחבורה שדבוקים בהשי"ת, יש אז גם עליו את השמירה העליונה החופפת על הדבקים בראשי העדה הדבוקים בהשי"ת. וע"פ חסידות זוהי השמירה הגדולה ביותר על יהודי, כאשר הוא קשור לצדיק ומקיים הדבק בחכמים ובתלמידיהם, שע"י שהוא דבוק בהם יש עליו שמירה עליונה בכל הענינים הגשמיים והרוחניים וא"א לו שיכשל, אך אם אינו דבוק בת"ח הריהו מאבד את השמירה הזאת, וכלשון מרן הס"ק מסלונים ז"ע, כל הפורש מהם כפורש מן התינים.

וזאת מלמדת אותנו התורה הק' בפרשת נדב ואביהוא שתורה היא וללמוד אנו צריכים, שיהודי צריך להיות דבוק בה', ואף אם הוא עצמו אינו דבוק בה' יתדבק למי שהוא דבוק להשי"ת.